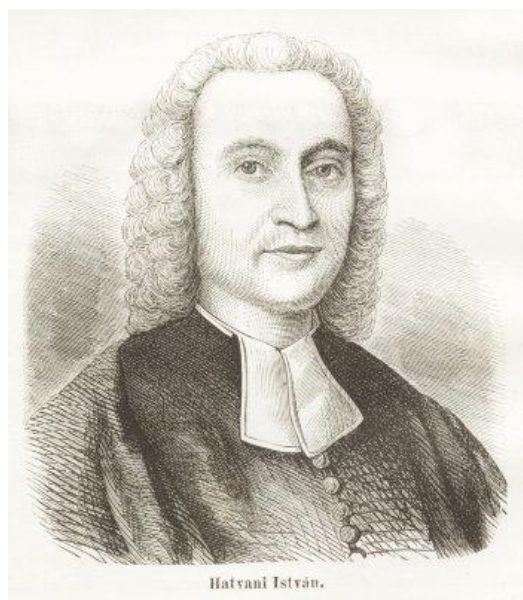

Debreceni Egyetem
Tudományegyetemi Karok
Hatvani István Szakkollégium

2012. évi Tavaszi Hallgatói Konferenciájának
programfüzete

2012. május 3-4. (csütörtök–péntek)
Helyszín: Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Területi Bizottság (DAB) Székháza
4032 Debrecen, Thomas Mann u. 49.

A Konferencia programja:

2012. május 3. csütörtök

8:30 Megnyitó („C” terem)

- Prof. Dr. Szabó József
a Debreceni Akadémiai Bizottság alelnöke
- Prof. Dr. Gaál István rektorhelyettes
a Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok elnöke
- Dr. Bujalos István
a DE TEK Hatvani István Szakkollégium igazgatója

9:00 Biológia és Kémiatudományi szekció
(„C” terem)

Fizika - Informatika - Matematika szekció
(„B” terem)

Irodalomtudományi szekció
(Klub terem)

2012. május 4. péntek

9:00 Filozófiai és Történettudományi szekció
(„B” terem)

9:00 Nevelés- és Társadalomtudományi szekció
(Klub terem)

9:30 Földrajztudományi szekció
(„C” terem)

2012. május 3. csütörtök

9:00 Biológia és Kémiatudományi szekció

Levezető elnök: Gálné Dr. Miklós Ida – Dr. Bényei Attila – Prof. Dr. Szilágyi László

Boros Enikő (I. Molekuláris biológia MSc): A Candida albicans PPZ1 foszfatáz tanulmányozása

Témavezető: Prof. Dr. Dombrádi Viktor

Érdeklődésünk középpontjában a Candida albicans PPZ 1 (CaPPZ1) enzim fehérje vizsgálata áll. Korábban, a munkacsoport által előállított CaPPZ1 hiányos (KO) mutáns fenotípusát az SN87 nevű szülői törzzsel hasonlítom össze. Legfőképpen a hifa növekedésükben való eltéréseket vizsgálom, ugyanis a hifa növekedés kapcsolatban áll a gomba megbetegítő képességével. A szülői, valamint a KO törzset 60, 120 perc elteltével mikroszkóp alatt vizsgáltam és figyeltem a hifa hosszában való eltéréseket. A fehérjét Escherichia coli baktériumban expresszálom, ezután mérem a rekombináns fehérjék foszfatáz aktivitását. Végző cél egy gátlószer létrehozása, mely feltehetőleg a Candida albicans virulenciáját gátolná.

Fodor Klára (I. Biotechnológia MSc): Keringő emlőráksejtek génexpressziójának vizsgálata herceptin-rezisztens távoli áttétes betegeknél.

Témavezető: Dr. Treszl Andrea

A daganatsejtek inváziója és véráramba betörése következtében a vérben keringő daganatsejtek (CTC) jelennek meg. A CTC-k jelenlétének vizsgálata a perifériás keringésben, és karakterizálásuk lehetőséget nyújt az áttétképzés folyamatának megértésére és reményt ad olyan diagnosztikai és terápiás módszerek kidolgozásához, melyek a daganat korai felismerését és hatékonyabb kezelését teszik lehetővé. A CTC-k vérből történő detektálásának előnye, hogy nincs szükség invazív beavatkozásra, a sejtek akár a rutin vérvétel során kinyerhetők. A közelmúltban olyan vizsgálati eredményeket publikáltak, melyek egyértelműen arra utalnak, hogy a CTC-k kezelés előtti génexpressziójának meghatározása bizonyos daganatokban fontos információval szolgálhat a különböző kezelésekre adott válaszlól. Jelenleg a keringő emlőráksejtek klinikai jelentősége nem tisztázott, molekuláris biológiai jellemzőiről meglehetősen kevés információval rendelkezünk. Kísérleti munkánk során célunk olyan molekuláris markerek keresése keringő emlőráksejteken, melyekről tudjuk, hogy jelenlétük miként befolyásolhatja a kezelésre adott választ. A vizsgálatok a Klinikai Onkológusok Munkacsoportja Alapítvány támogatásával valósulhattak meg.

Kecskeméti Ádám (II. Kémia BSc): Tripszin immobilizálása polidimetilsziloxánból készült mikrofluidikai csipekben peptid térkép vizsgálatokhoz, az adszorpció hatásának vizsgálata

Témavezető: Dr. Gáspár Attila

Mikrofluidikai csipek használata a modern analitikai kémia több területén is hasznos lehet. Fehérjék azonosítására az egyik standard módszert, az oldatban, tripszin segítségével történő emésztést követő "peptid térkép" elemzést jelentősen lerövidítheti, mindamellett kisebb mintatérfogatot is elég az analízishez. Ezen módszer kidolgozásához az első lépés, hogy megtudjuk, milyen körülmények között adszorbeálódik leginkább a tripszin a PDMS falára.

Különböző detergenssekkel módosítva a PDMS falának felületi töltését eltérő mértékű adszorpciót kaphatunk. Munkám során infravörös spektroszkópiával, atomerő mikroszkóppal ill. kapilláris elektroforézissel vizsgáltam ezen adszorpciók hatásokat.

Bogdándi Virág (II. Kémia BSc): Izoniazid reakciója permanganáttal

Témavezető: Dr. Lente Gábor

Eddigi kutatásom során egy TBC elleni gyógyszerhatóanyag, az izoniazid reakcióját vizsgáltam permanganáttal. Elsőként a reakció sztöchiometriáját határoztam meg spektrofotometriás módszerek segítségével, ezt követően pedig a folyamat sebességének koncentrációfüggését vizsgáltam pszeudo-elsőrendű körülmények között, először az egyik, majd a másik reaktáns koncentrációját változtatva.

Lihi Norbert (III. Kémia BSc): Különböző [O, N]-donorcsoportokat tartalmazó ligandumok, mint potenciális vasmegkötők

Témavezető: Dr. Várnagy Katalin

A vas az élő szervezet legnagyobb mennyiségben előforduló nyomeleme. Koncentrációja a szervezetben közel állandónak tekinthető, hiánya és többlete is különböző megbetegedéseket okoz. A vas felhalmozódása esetén talasszémiás megbetegedésről beszélünk. A gyógykezelés során egyre nagyobb teret hódítanak azok a fajta készítmények, amelyek a vasat meg tudják kötni. Az előadás során három olyan vegyület komplexképző sajátságait mutatom be vas(II) és vas(III) ionokkal, amelyek alkalmasak lehetnek potenciális vasmegkötőnek.

Raics Mária (III. Kémia BSc): Oldalláncban karboxilátcsoportot tartalmazó di- és tripeptidek cink(II)ionnal való kölcsönhatásának tanulmányozása

Témavezető: Dr. Kállay Csilla

Az élő szervezetben található cinktartalmú enzimek (pl. karboxi peptidáz, alkohol dehidrogenáz) jellegzetes kötőhelyei az aszparaginsav és a glutaminsav oldalláncbéli donorcsoportjai. Ezen aminosavakat tartalmazó di- és tripeptidek cink(II)ionnal való komplexképződését vizsgálva arra keressük a választ, hogyan befolyásolja az oldalláncbéli karboxilátcsoportok száma és láncbéli helyzete a képződő komplexek stabilitását.

Bajusz Dávid (I. Vegyész MSc): Kémiai reakciók az Os(VI)-Os(VIII)-perjodation-formiácion rendszerben

Témavezető: Dr. Lente Gábor

A perjodation/ozmium-tetroxid rendszert a közelmúltban kezdték el tanulmányozni, mint a metán metanollá történő oxidációjára való alternatív megoldást. A reakció mechanizmusáról, illetve a két oxidálószer együttes alkalmazásakor tapasztalt, szokatlan szinergikus hatás természetéről még igen kevés információnk van. Munkánk célja a fentiek jobb megértését elősegíteni az Os(VI)-Os(VIII)-perjodation-formiácion rendszerben lezajló folyamatok felderítése és részletes reakciókinetikai tanulmányozása által.

Ditrói Tamás (I. Vegyész MSc): Ferricianid-ion és aszkorbinsav reakciójának felhasználása stopped-flow készülék kalibrációjához

Témavezető: Dr. Lente Gábor

Megállított áramlásos (stopped-flow) készülékek teljesítőképességét, a megbízható mérés tartományát a készülék holtidejével szokás jellemezni. A holtidő meghatározására kísérletileg van lehetőségünk egy próbareakció segítségével. Munkámban a leggyakrabban alkalmazott,

DCIP és aszkorbinsav közötti reakció vizsgálata után egy másik kalibrációs reakciót is vizsgálni kezdtem, amely a ferricianid-ion redukciója aszkorbinsavval. Tapasztalataink szerint a kalibráció elvégzésére ez a rendszer is alkalmas.

Hadházi Ádám (I. Vegyész MSc): Galaktán-típusú hexaszacharid szintézise monoklonális antitestek jellemzésére

Témavezető: Dr. Borbás Anikó

Észak-Amerika egyik legnépszerűbb gyógynövénye a lángvörös kasvirág (Echinacea purpurea), melyből készült gyógyhatású készítményeket elterjedten használják felső légúti megbetegedések megelőzésére, mivel fokozza a szervezet ellenálló képességét vírusos és bakteriális fertőzések ellen. A dolgozat célja olyan β -(1 $\rightarrow$ 6) kötésű hexagalaktán előállítása volt, mely alkalmas lehet a Kiel-i Egyetem Farmakológiai Intézetében végezett növényi sejtfalfelderítéshez használt monoklonális antitestek immunológiai vizsgálatához.

Sipos Zoltán (I. Vegyész MSc): Alfa-Azido ketonok Michael reakciói

Témavezető: Dr. Patonay Tamás

Munkám célja különböző Alfa-azidoacetofenonok és α -kromanonok kapcsolása alfa, béta-telítetlen nitrilekkel, ketonokkal, a kapcsolt termékeknel a diasztereoselektivitás tanulmányozása. További cél kinkonidin egységet tartalmazó tiokarbamidok, mint organokatalizátorok használata a kapcsolási reakciókban enantioselektív szintézisek céljából. A kutazás során az alfa-azidoacetofenok és α -kromanonok szintézisének elvégzése után báziskatalizált reakciókban igyekszünk különböző, a fentebb említett csoportokba tartozó reakciópartnerekkel kapcsolt termékeket előállítani, azokat izolálni majd az izolált termékeket megfelelő szerkezetvizsgáló módszerekkel azonosítani.

Dávid Ágnes (II. Vegyész MSc): Amilinfragmensek szintézise és oldategyensúlyi vizsgálata

Témavezető: Dr. Kállay Csilla

A II. típusú cukorbetegséggel kapcsolatba hozható amilin hormonnal végzett kísérleteink során egy új horgonycsoportot azonosítottunk, melynek további vizsgálatához a már tanulmányozott fragmensek terminális NH₂-csoportot tartalmazó formáját állítottam elő. Arra keressük a választ, hogy a szabad NH₂-csoport jelenléte hogyan változtatja meg a fragmensek fémionmegkötő képességében jelentkező hasonlóságot/különbséget, és hogy ennek kitüntetett szerepe van-e a réz(II)ion megkötése szempontjából.

Timári István (II. Vegyész MSc): Heparin-analóg szénhidrátszármazékok szerkezetének és antitrombin III fehérjével való kölcsönhatásának vizsgálata NMR spektroszkópiával

Témavezető: Prof. Dr. E. Kövér Katalin

A heparin régóta ismert és alkalmazott véralvadástgátló poliszacharid az orvosi gyakorlatban. Több kutatócsoport is sikeresen előállított olyan heparin-analóg származékokat, amelyek a heparinhoz képest kedvezőbb farmakokinetikai tulajdonságokkal rendelkeznek. A Debreceni Egyetem Szénhidrátkémiai Kutatócsoportjában nemrég szintetizált szulfonát-típusú pentaszacharid ígéretes biológiai hatására alapozva di-, tri- és pentaszacharid heparin-analógok konformációját vizsgáljuk szabad és antitrombin III fehérjéhez kötött állapotban az antikoaguláns aktivitás értelmezéséhez. Előadásomban ismertetem eddigi eredményeinket.

9:00 Fizika - Informatika - Matematika - Műszaki szekció

Levezető elnök: Dr. Erdélyi Gábor – Dr. Ispány Márton – Prof. Dr. Pintér Ákos

Ször Zoltán (III. Fizika BSc): Hadronsugár hatáskeresztmetszetek nagy pontosságú számítása

Témavezető: Prof. Dr. Trócsányi Zoltán

Munkánk során hadronsugár hatáskeresztmetszetek nagy pontosságú közelítését végezzük. A szakirodalomban fellelhető bonyolult integrálok kifejezését egyszerű, könnyen és gyorsan számolható függvényekkel kívánjuk helyettesíteni, melyek megfelelően pontos eredményt adnak az egzakt értékekhez képest. Az elmúlt év során egy- és kétváltozós integrálok számítása során sikerült kidolgoznunk egy általános függvényalakot, amely kielégíti a kívánt feltételeket, és sikerült a folyamat döntő részét automatizálni. Előadásomban az illesztési folyamatot és annak jóságát mutatom be néhány konkrét példával együtt.

Végh Attila (III. Villamosmérnök Bsc): Automata NYÁK fúró és CNC gép

Témavezető: Dr. Misák Sándor

TDK munkám során sikerült többféle magammal egy olyan gépet építenem, ami képes egy nyomtatott áramköri lap (NyÁK, PCB) automatikus kifűrésére vagy kimarására. Ez kétféleképpen történhet, vagy egy PCB tervező programból (Altium, Eagle, LAYOUT) generált "drill-fájl" segítségével, vagy a gépbe épített kamera képéből képfelismeréssel. A gép képes továbbá 3 irányban pozicionálható CNC műveletek végrehajtására, azaz a G kódnak megfelelő parancskészlet által dolgozni, ami lehet marás, fűrés, gravírozás. Illetve kézzel is vezérelhető két joystick segítségével. A képfelismerést a LabView program végzi, ami Etherneten keresztül kommunikál a WAGO PLC-vel, ami a gép vezérlésért felelős.

Pál Gergő (I. Fizikai PhD): Tömeg-sebesség korrelációk vizsgálata becsapódásos fragmentációs folyamatokban

Témavezető: Dr. Kun Ferenc

Fragmentációnak nevezzük, amikor egy heterogén szilárdtest rövid idő alatt átadott nagy mennyiségű energia hatására sok kicsi darabra törik, melyek mindegyikének a tömege jóval kisebb az eredeténél. A szakirodalomban ellentmondásos kísérleti eredmények szerepelnek a tömegeloszlásra vonatkozóan, a fragmensek tömegeloszlására csak bizonyos esetekben kaptak hatványfüggvény viselkedést. Számítógépes szimulációkkal végzett kutatás során megállapítottam, hogy a rendszer kétfázisú a becsapódó test energiájának a függvényében, a kapott tömeg-eloszlások megmagyarázzák mindkét kutatócsoport eredményeit. Megállapítható továbbá, hogy a keletkező fragmenseknek mind a tömege, mind a keletkezés utáni kezdősebessége függ a keletkezés helyétől, így érdekessé vált feltárni a tömeg-sebesség korrelációkat. Eredményeink számos területen alkalmazhatóak, például aszteroidák családjának fejlődéstörténetének feltárásához, vulkánkitörések alkalmával távozó kőzetdarabok méreteloszlásának vizsgálatához, illetve bányászati robbantások és űrszemét veszélyességének előrejelzésére.

Kántor Kristóf Szilveszter (III. Programtervező informatikus BSc): Intervallum-értékű logika és automatikus tételbizonyítás

Témavezető: Dr. Várterész Magda – Dr. Nagy Benedek

Az előadás célja bemutatni a logikát, annak klasszikus és egyik nem-klasszikus (intervallum-értékű) típusát, illetve további célja az automatikus tételbizonyítás hasznának és alkalmazhatóságának szemléltetése példákon keresztül. Végül említésre kerül egy konkrét kalkulus átdefiníálása intervallum-értékű logikához, mely még csak speciális esetekben működik.

Varga Máté (III. Programtervező informatikus BSc): Szenzorok tesztelése autonóm négykerekű robothoz

Témavezető: Prof. Dr. Végh János

Fejlesztő csapatunk egy négykerekű távvezérelhető robot autonómmá történő átépítésén dolgozik. A munka jelenlegi fázisában elkészült néhány alapvető érzékelő, melyek tesztelése alapvető bármilyen önállóság megvalósításához. Előadásomban ezen szenzorok FPGA fejlesztői panellel történő teszteléséről szeretnék beszélni.

Molnár Katalin III. Informatikus-könyvtáros BSc): A reklámok figyelemfelhívó eszközei könyvtári és múzeumi honlapokon

Témavezető: Dr. Bujdosó Gyöngyi

A reklámok a mindennapi életünk részei. Folyamatosan fel kell hívni és fenn kell tartani a potenciális vevők figyelmét, amióta az internet bárki számára elérhető, ez fokozottan igaz. Pontosan ezért vannak régóta kidolgozott alapjai a reklámozás folyamatának. Dolgozatomban könyvtári és múzeumi honlapokat vizsgállok meg, hogy mennyire felelnek meg ezeknek a reklámozási és modern weblap készítési alapelveknek.

Kreith Balázs (II. Programtervező informatikus MSc): Multiple- τ hardware korrelátor implementálása FPGA kártyán FCS és FCCS mérésekhez

Témavezető: Dr. Vámosi György – Mocsár Gábor

Az elmúlt évtizedekben a fluoreszcencia korrelációs és keresztkorrelációs spektroszkópia (FCS, FCCS) széleskörűen elterjedt biofizikai módszerré vált molekulák mozgásának és kölcsönhatásainak tanulmányozására. TDK dolgozatomban egy multiple- τ hardware korrelátort írok le, amelyet FCS és FCCS mérések auto- és keresztkorrelációs számításaihoz fejlesztettünk ki. Ütemező eljárásunk alkalmazása révén a korrelátor egyetlen lineáris korrelátor blokk segítségével számítja ki két detektor jelének auto- és keresztkorrelációs függvényeit 400 ns időfelbontással. A korrelátort LabVIEW környezetben implementáltuk egy National Instruments gyártmányú FPGA (field programmable gate array) kártyán.

Bertók Csanád (I. Matematika BSc): Egész számok előállítása hatványszorzatok lineáris kombinációjaként

Témavezető: Dr. Hajdu Lajos

Az egész számok hatványösszegekkel való reprezentációja egy klasszikus problémakör: elegendő, ha csupán a különböző alapú számrendszerekre gondolunk. Ennek általánosításaként sokan foglalkoznak egész számok hatványszorzatok lineáris kombinációjaként történő előállításával. Munkánk során kiterjesztettük Hajdu és Tijdeman

egy idevágó, prím alapokra vonatkozó eredményét arra az esetre, amikor az alapok tetszőleges egészek lehetnek. Eredményeink igazolásához Tijdeman adott prímek szorzataiként előálló számok közötti hézagokra vonatkozó klasszikus tételeit is általánosítanunk kellett.

Ferencsik Judit (II. Alkalmazott matematikus MSc): Legendre-Striling (LS) számok

Témavezető: Prof. Dr. Pintér Ákos

Újabb vizsgálatainkban a Legendre-Striling (LS) számokkal foglalkozunk, amelyek a Stirling számok természetes általánosításainak tekinthetők. Az LS számok zárt alakját felhasználva tanulmányozzuk, hogy ezen számok között mikor jelennek meg a közönséges Stirling számok. Bizonyításainkban elemi becsléseket és a Baker-módszert használjuk.

9:00 Irodalom-, Kommunikáció- és Nyelvészettudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Séllei Nóra – Dr. Takács Miklós – Dr. Bodrogi Ferenc Máté

Nagy Zoltán (II. Történelem-Magyar MA): A szóelvonás a magyar nyelvészeti szakirodalomban

Témavezető: Fehér Krisztina

A szóelvonás problematikája a magyar nyelvészet azon kérdésköre, amelyen keresztül jól érzékeltethetők a kanonizált nyelvészeti irányzatok – újgrammatikusok, strukturális és (poszt)generatív iskolák – megközelítésmódjában tapasztalható ellentmondások. Tanár szakos hallgatóként harmadik félévemet töltöm gyakorlóiskolában, ezért röviden be kívánom mutatni, hogy milyen problémákat tapasztalok a nyelvtan tanításában, illetve – kapcsolódva a szóelvonásról tett megállapításokhoz – milyen lehetőségeket rejt a kompetenciafejlesztésben a problémaközpontú oktatás, a kritikai attitűd kialakítására irányuló nevelés.

Fekete Ildikó (I. Kommunikáció- és Médiatudomány MA): A televíziós sorozatok társadalmi és kulturális hatása

Témavezető: Dr. Oláh Szabolcs

Kutatásomban a televíziós sorozatok befogadókra gyakorolt hatását vizsgáltam. Egyfelől, hogy milyen hatással van a nézőre egy sorozat által közvetített érték, ill. ebben mennyi szerepe van a szereplővel való azonosulásnak. Másfelől pedig - az internet tértnyerését figyelembe véve - az érdekelt, hogy milyen mértékű a befogadói aktivitás a különböző fórumokon, közösségi oldalakon, valamint ezek véleményformáló ereje.

Sárközi Gergely (I. Amerikanisztika MA): Hollywoodi befolyás – A pénz és a filmelemzés kapcsolata

Témavezető: Dr. Glant Tibor

A '40-es, '50-es évek nagy költségvetésű hollywoodi filmjeivel kapcsolatos kutatásom során felfigyeltem arra, hogy a forgatókönyvírók elképzeléseit gyakran felülbírálják a producerek, illetve az alkotások anyagi vonzata. Ez irodalmi művek adaptációinál különösen szembeötlő lehet, amikor a változtatásokat nem művészeti, de még csak nem is technológiai korlátok indokolják, hanem pusztán a pénz. Előadásomban az 1946-os Hosszú álom c. filmen keresztül vizsgálom a külső hatások figyelembevételének fontosságát az ilyen típusú elemzéseknél.

Antal Alexandra (III. Germanisztika BA): Emlékezés az NDK-ra

Témavezető: Dr. Kricsfalusi Beatrix

A dolgozatomban az NDK-t körülölelő, közel sem egységes, emlékezetpolitikával foglalkoztam. Elsősorban Aleida Assmann elméleteinek segítségével az emlékezet szót értelmezem, amire a német nyelvben két változatot (Erinnerung, Gedächtnis) is találhatunk, melyek különböző jelentéssel bírnak. A német emlékezet fogalom (Gedächtnis) három nagy csoportjának segítségével az NDK-ra jellemző emlékezet megjelenési formáit vizsgálom. A dolgozatom célja az, hogy bebizonyítsam, nem csak egyoldalú lehet egy adott korra való visszaemlékezés.

Szurkos Anita (II. Anglisztika MA): A mesemondás, mint szubjektumteremtő erő a Bibliotheque Pascal című filmben

Témavezető: Dr. Béneyi Tamás

Előadásomban meg szeretném vizsgálni, hogy a mesélés hogyan válik a szubjektum megalkotásának eszközévé, történelemteremtő erővé, és azt, hogy a filmnyelvi eszközök hogyan járulnak hozzá ehhez. Továbbá vizsgálódásom során arra is szeretnék kitérni, hogy ezek a filmnyelvi megoldások miben térnek el a nyugat-európai, vagy amerikai mintáktól.

Fazekas Hanna Dóra (II. Anglisztika MA): Kaotikus rend Philip Pullman Az Úr Sötét Anyagai című trilógiájában

Témavezető neve: Prof. Dr. Béneyi Tamás

Előadásom középpontjában Philip Pullman angol író Az Úr Sötét Anyagai című gyerekkönyv-trilógiája áll. Vizsgálatom tárgyát elsősorban a regényfolyam szubverzív elemei képezik, melyek egyfajta "pullmani" rendet alakítanak a szövevényes történet kaotikus jegyeiből. A trilógia folyamatosan aláássa a fejünkben létező bináris oppozíciókat, többek között a hazugság/igazság, jó/rossz, fantasy/realizmus ellentétes viszonyát, és új értékrendet, új szemléletmódot hoz létre. Pullman műve maga is határmezsgyén táncol (bár hivatalosan gyerekkönyvnek számít, felnőtt irodalomként is nyert már besorolást), és ez a transzgresszív mozgás, az ellentétek, határok feloldása végigkísér a teljes történeten. Célom, hogy bemutassam, hogyan zajlik a trilógia szemben álló elemeinek sajátos és szubverzív átszerveződése.

Szalóki Zsuzsanna (II. Anglisztika MA): "Családmese" A.S. Byatt "The Children's Book" című regényében

Témavezető: Dr. Séllei Nóra

Előadásom témájaként A.S. Byatt legújabb regénye szolgál, mely nem kisebb feladatra vállalkozik: egy család mikrokozmoszán keresztül a századfordulós angol társadalom létbizonytalanságokkal terhelt vagy éppen utópisztikus ideákkal telített makrokozmoszának bemutatására tesz kísérletet. Ahogy a családi szálak összekuszálódnak, úgy fonódik össze a regényben a mese és a valóság, a felnőttek és a gyerekek világa, az egyéni sors és a történelem. Előadásomban arra koncentrálok, hogyan íródik bele a mese a szereplők életébe, illetve hogyan írja újra a mese (mint a traumák feldolgozásának egy eszköze) a valóságot, ezáltal új alapokra helyezve a realizmus családregegy-hagyományát.

Uri Dénes Mihály (III. Magyar nyelv és irodalom BA): Az aparegények hagyománya Dragomán György A fehér király című regényében

Témavezető: Dr. Takács Miklós – Dr. Szirák Péter

Dragomán György az erdélyi prózahagyomány Bodor Ádám által kitaposott ösvényét járja, de 2005-ben megjelent második regényével sikerült egy egyedi, „dragománi” hangot kialakítania. A fehér király egyszerre olvasható a diktatúra működési mechanizmusait, az elnyomók és elnyomottak közötti bonyolult viszonyrendszer pszichológiai, mélylélektani okait kutató szöveggént; aparegényként; kifordított fejlődésregényként stb. Előadásomban a lehetséges interpretációk egyikét (A fehér király mint aparegény) kívánom bemutatni.

Setét Réka (II. Anglisztika MA): "Mondd, hol fáj?" – A történetmesélés traumatikus hatásai Margaret Atwood The Blind Assassin és Barbara Vine A Dark-Adapted Eye című regényében

Témavezető: Dr. Séllei Nóra

A gótikus műfaj sajátossága a nőket érintő témák feszegetése, a kortárs gótikus regényben pedig sokszor maga a történetmesélés, mint cselekvés okoz traumát a főhősnek, feltárva ezzel sok elrejtett vagy elfeledett sérelmet, így tudatosítva az olvasóban a mai kor nőket érintő problémáit. Jelen kutatás célja, hogy a fent említett művek segítségével bemutassa, milyen formában lelhető fel a kortárs gótikus regényben a posztmodern irodalomra jellemző létbizonytalanság és örökös én-keresés, és hogy mindez hogyan mutatkozik meg a narrációban. Emellett külön hangsúlyt kap a gótikus irodalom szerves részét képező trauma ábrázolása, illetve hogy maga az írás folyamata hogyan segíti vagy éppen gátolja a főszereplőket múltbéli tragédiáik feldolgozásában.

Kozma Zsuzsa (III. Francia-Angol BA): A "femme fatale" két XIX. századi, francia nyelvű irodalmi művekből ihletet merítő operában (Carmen, Salomé-Hérodiade)

Témavezető: Dr. Lőrinszky Ildikó

Szakdolgozatomban a "femme fatale" archetípust vizsgálom két XIX. századi operában, Georges Bizet Carmenjében és Jules Massenet Heródiás című művében, összevetve őket a librettóban felhasznált irodalmi művek nőalakjaival (Prosper Mérimée: Carmen és Gustave Flaubert: Heródiás). Mivel a választott irodalmi és zeneművek a XIX. század második felében keletkeztek, a francia kultúrtörténeti háttér nagyon fontos szerepet játszik a nőalakok megértésében. Így külön figyelmet szentelünk a századvégi dekadens irányzatnak, a romantikus opera virágzásának és hanyatlásának, illetve az egyre jobban felerősödő nőgyűlöletnek.

Csíki Ágnes (I. Anglisztika MA): A vámpír, mint a társadalomkritika eszköze Anne Rice Vámpírkrónikáiban

Témavezető: Prof. Dr. Béneyi Tamás

1976 fordulópont volt a vámpírregény műfajában. Ekkor jelent meg Anne Rice "Vámpírkrónikák" című regénysorozatának első kötete, az "Interjú a vámpírral", mely a feje tetejére állította a műfaj hagyományait. A műfaj korábbi képviselőivel ellentétben Anne Rice vámpír karakterei nem csupán szörnyetegek, akik célt adnak a vámpírvadászok csapatának így mozdítva előre a cselekményt, s szerepük nem csupán rövid és fenyegető jelenetekre korlátozódik. Ezáltal a vámpírok szemén keresztül látjuk az élők és élőhalottak világát. Egy valami azonban nem változott, a vámpír figurája tökéletes eszköze a társadalomkritikának, a sima felszín alatt megbúvó feszültségekre való reflektálásnak. Anne Rice könyveiben ez a

szerep még nagyobb hangsúlyt kap, hiszen a vámpíroknak végre elég tér és idő áll rendelkezésükre, hogy az öröklét tükrén át láttassák velünk társadalmunk kényes pontjait.

Petneházi Anna (II. Anglisztika MA): Liminalitás a kortárs irodalomban

Témavezető: Prof. Dr. Bényei Tamás

A kulturális antropológia a liminalitás fogalmát az életszakaszok közötti rituális átmenetként értelmezte, arra a szűk periódusra vonatkoztatva, amikor az egyén áthalad egyik szakaszból a másikba, ám ideiglenesen nem tartozik egyikbe sem. Ilyen módon helye a rendszerben megkérdőjeleződik, átmenetileg megszűnik s ez veszélyes a fönnálló társadalmi rendszerre nézve. A regényekben, amelyeket vizsgálok, a liminalitás fogalma tágabban értelmezhető, hiszen életünk meghatározó állapota az átmenet, s mint ilyen, bővelkedik liminális időszakokban, liminális helyekben és anyagokban. A kortárs, (főként angol) regényekben a liminalitást olyan motívumokon keresztül vizsgálom, amilyen a nászéjszaka, a mítosz, a rothadás avagy a sár.

Porció Veronika (I. Magyar nyelv és Irodalom MA): A szerepversek arcadási lehetőségei

Témavezető: Dr. Oláh Szabolcs

Bármely szerepverset olvasva a befogadó különféle olvasási nehézségekbe ütközik akkor, amikor a beszélő hangot arccal akarja felruházni, egy alakhoz kívánja kapcsolni. Az "arcadást" tovább bonyolítja a nyelv performativitásának azon következménye, hogy "a nyelv elsődlegességének bármifajta elismerése minden megnyilatkozást szükségszerűen felruház valamilyen 'szereppel', ebben az értelemben minden vers 'szerepversnek' minősíthető." (Kulcsár-Szabó Zoltán)

Jován Katalin (II. Magyar nyelv és irodalom MA): Az én színrevitelének lehetőségei Orbán Ottó költészetében

Témavezető: Dr. Takács Miklós

Az előadás célja Orbán Ottó költészetének vizsgálata az én színrevitelének problémakörére fókuszálva. Jelen értelmezés ehhez a feladathoz egyfelől a megszólalásmódot (személyesség, tárgyiasság, ironia), az én reprezentálódásában releváns alakzatokat (prosopopeia, ismétlés) kutatja fel; másfelől azon intertextuális kapcsolódásokat villantja meg, melyek közelebb visznek az Orbán Ottó életműben felbukkanó szubjektum problémaköréhez. Az utóbbi esetében azok az Orbán Ottó-alkotások válnak meghatározóvá, melyek olyan irodalmi szöveg hagyományokra (a későmodernség lírája - Pilinszky János, Nemes Nagy Ágnes, Füst Milán, József Attila) reflektálnak, amelyekben az individuum egysége, központi és mindent maga alá vonó pozíciója megkérdőjeleződik.

Balajthy Ágnes, II. Magyar nyelv és irodalom MA): "Ez a táj, ez olyan, mint én": Debrecen mint szövegtér Térey János Jeremiásában

Témavezető: Dr. Szirák Péter

Előadásom középpontjában Térey János Jeremiás avagy Isten hidege című drámájának Debrecen kulturális emlékezetéhez fűződő viszonya áll. Azt vizsgálom, hogy Térey műve miként értelmezi újra a Debrecenről szóló diskurzus olyan, a tizenhetedik századi prédikációirodalomban, Ady lírájában, vagy éppen rockzenei dalszövegekben tovább öröklődő mintázatait, mint például a városiasság és vidékiesség konfliktusa, avagy az

idegenségtől való elzárkózás és a sajátta tétel vágya között feszülő ellentét. Kitérek arra is, hogy a bibliai pretextus által megidézett prófétai szerepkörhöz milyen jelentések társulnak a szövegben, valamint arra, hogy a helynevekkel folytatott játék során a Debrecen-topográfia miként íródik rá a dráma szereplőire.

**Kasko Natália (II. Német nyelv, irodalom és kultúra MA): Metafikció és szerzőség
Thomas Glavinic Hiszen ez én vagyok című regényében**

Témavezető: Dr. Kricsfalusi Beatrix

Előadásom témája Thomas Glavinic kortárs osztrák író 2007-es Hiszen ez én vagyok (Das bin doch ich) című regényének elemzése. A regényre jellemző az implicit metafikció, ami az irodalomra, ill. az irodalmi és kulturális életre való reflektálásban nyilvánul meg. A szerzővel azonos nevű elbeszélő-főszereplő valamint a valós személyekre utaló, azokkal azonos nevű figurák miatt a mű azt az illúziót kelti, hogy minden fikció nélkül, a valóságot ábrázolja és a szerző életén keresztül betekintést enged a német és osztrák irodalmi életbe. A regény egy fikcionalizált kvázi-önábrázolás, egy rendkívül ironikus hangvételű író-portré, ill. az irodalmi közeg szarkasztikus ábrázolása.

* * *

2012. május 4. péntek

9:00 Filozófiai és Történettudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Bujalos István – Dr. Lévai Csaba – Dr. Püski Levente

Fejes Péter (III. Szabad bölcsész BA): Szavak az Én-ről

Témavezető: Dr. Kelemen István

Előadásomban Emmanuel Lévinas A teljesség és végtelen című írásában kimunkált ego koncepcióját mutatom be. Azáltal, hogy ismertetem a sajátos felfogást, amire a művében írt "az Ugyanaz azonosulása nem üres tautológia, nem a Más dialektikus ellentéte, hanem az egoizmus konkrétsága" mondata szolgáltatja a kiindulópontomat, azt szeretném megpróbálni, hogy "megfontolás elé idézzem" világban-létünk egy a tradicionális felfogásoktól elágazó változatát.

Szrogh István (I. Filozófia MA): Széljegyzet egy megkapó kísérlet margójára: a posztkapitalista ember

Témavezető neve: Dr. Nyizsnyánszki Ferenc

„De hiszen Lebezatnyikov úr, aki figyelemmel kíséri az eszmék haladását, éppen a minap fejtette ki, hogy ma már a tudomány egyenesen tiltja a részvétet. Angliában eszerint is járnak el, ott virul a politikai gazdaságtan.” (Dosztojevszkij: Bűn és Bűnhődés)

Gajdos Ágoston (VI. Orvostanhallgató): A hatalom enigmája – Foucault és a pszichiátria értékválsága

Témavezető: Dr. Bánfalvi Attila

Történetének áttekintésekor feltűnik, hogy a téboly alakzatai a XIX. századot megelőzően sajátosan szétszórt modalitásokban nyilvánultak meg, nem rögzülve semmilyen szigorú viszonyrendszerbe. Az örökség "hőskorának" enigmája ezt követően új jelentésmezők területébe hatolt és elszenvedte azok kizárólagosságát, lokalizálódott, és megszervezte önmaga körül a hatalom modern játékait. Foucault hatalom felfogásának elemzése közben felvetődik az az izgalmas kérdés, hogy vajon a téboly, illetve az érte/ellene született pszichiátria milyen jelentéssel ruházzák fel egymást és milyen értékek mentén szervezik újjá korunk emberképét. Vajon a modern pszichiátria képes lesz-e halála előtt felismerni a téboly nevében önmaga ellen létre hívott hatalmat – a „saját” hatalmát.

Törő László Dávid (III. Történelem BA): Michel Foucault a magyar történetírásban

Témavezető: Dr. Erős Vilmos

Egyes értékelések szerint a történészek egyfajta hideg távolságtartással kezelik Foucault-t, míg a filozófia, a szociológia képviselői sokkal fogékonyabbnak bizonyultak a témában. Előadásom középpontjában a történészi recepció áll, illetve kiemelten foglalkozok Klaniczay Gábor történészi munkásságával, aki az egyház-eretnekség viszonyát Foucault hatalomról alkotott elképzeléseivel próbálta leírni.

Munkácsy Katalin Fruzsina (I. Történelem MA): Van-e a nőknek történelmük?**Témavezető: Dr. Erős Vilmos**

Van-e a nőknek történelmük? Beszélhetünk-e összefoglalóan a nőkről? És a nő és nő közötti különbség? Van-e egyáltalán egy nemnek történelme? Egy - manapság talán már kevésbé - újnak mondott történeti megközelítést kívánok előadásomban bemutatni, ez pedig a nők szempontjából íródó történelem. A téma hívószavai: identitás, egyenlőség, feminizmus, önmeghatározás, szexualitás, női kultúra, női hatalom.

Kertész Tünde Fruzsina (I. Történelem MA): Candalei Anna magyar királyné élete és kora**Témavezető: Dr. Györkös Attila**

Candalei Anna, vagyis Anne de Foix francia hercegnő, II. Ulászló magyar király hitvese, aki 1502 júniusában indult el a Blois-i kastélyból Székesfehérvárra, ahol 1502 szeptemberében házasságot kötött II. Ulászlóval, s ugyanezen a napon Bakócz Tamás esztergomi érsek magyar királynévá koronázta. A magyar királlyal ugyanis már ez év márciusban megkötötték a házassági szerződést. A királyné életét és korát ismertetem előadásomban, kiemelve a Franciaországból, Magyarországra tartó útját.

Nagy Dániel (II. Történelem MA): Rhédey Ferenc elfeledett alakja a magyar történelemben**Témavezető: Prof. Dr. Papp Klára**

Rhédey Ferenc (kb. 1560–1621) személye saját korában örvendett. Füleki kapitányként, majd Bocskai hajdúvezéréként, végezetül Bethlen váradi kapitányaként és főtanácsosaként nagy karriert sikerült befutnia, megalapozva családjának rangját és hírnevét az Erdélyi Fejedelemségben. Igen kevés az életét még csak részben is összegző tanulmány, de ha a történelemkönyvek hasábjain találkozunk is nevével, akkor csakis pozitív véleményeket olvashatunk róla. Rhédey egy olyan példamutató személyisége a történelemnek, akinek sikerült a névtelenségből kilépve egy új országban nagy karriert befutnia, s hűségével a mindenkorai fejedelem megbízható támaszává válnia.

Radnóthy Fruzsina (III. Történelem BA): Egy elfeledett naplóíró főúr: Kornis Ferenc**Témavezető: Dr. Dáné Veronka**

Eladásomban egy erdélyi főurat, Kornis Ferencet szeretném bemutatni, akinek eddig ismeretlen naplója egy nagyon izgalmas időszakban, Bethlen Gábor halálától I. Rákóczi György megválasztásáig íródott. Ennek az elfeledett életpályának a történetét, családi kapcsolatait, valamint amennyire a forrás lehetőségei engedik, a korszak politikai változásait szeretném ismertetni Kornis Ferenc személyén keresztül.

Kis Csaba (II. Történelem MA): Debrecen és a Rákóczi-szabadságharc**Témavezető: Prof. Dr. Papp Klára**

A Rákóczi Ferenc fejedelem által vezetett felkelés a koraújkori magyar történelem fordulópontja volt, amely alapvetően átrendezte a magyar állam és az abszolutista Habsburg kormányzat viszonyát. Ebben a küzdelemben Debrecen, mint jelentős hadianyagbázis jelenik meg, így kutatásaim elsősorban azokra a gazdasági jellegű támogatásokra irányulnak, melyeket a város juttatott a felkelők részére.

Schrek Katalin (II. Történelem MA): Oroszország keleti politikája I. Sándor uralkodásának utolsó éveiben (1821-1825)

Témavezető: Dr. Bodnár Erzsébet

Az Orosz Birodalom geostratégiai helyzetéből adódóan a Balkán az orosz külpolitikai ambíciók egyik konstans területét képezte. Az 1820-as évek forradalmainak részét képező görög ügy komoly kihívás elé állította a szentpétervári kormányzatot, amely az I. Sándor által megfogalmazott európai együttműködés fenntartását és a birodalom nagyhatalmi érdekeinek érvényesítését tűzte ki céljául. Előadásomban arra törekszem, hogy a publikált forrásokra támaszkodva áttekintést nyújtsak az orosz diplomáciának a görög ügy 1821-1825 közötti szakaszában képviselt magatartásának alakulásáról.

Császár Ildikó (I. Történelem MA): A szentgotthárdi fegyverszállítási botrány sajtóvisszhangja a Pesti Napló, a Népszava és a Times alapján

Témavezető: Dr. Barta Róbert

Az 1928-ban történt szentgotthárdi fegyverszállítási botrány a kutatásom alaptémája. Mivel Zsiga Tibor már írt erről az incidensről egy összefoglaló művet, ezért másfelől közelítettem meg az esetet, mégpedig a sajtót használtam fel. Így kiválasztottam három periodikát, amelyek más-más szempontok és érdekek alapján tették közzé a híriket. A Pesti Napló a kormánypárt, a Népszava pedig a szociáldemokraták lapja volt, míg a Times az angol kormány álláspontját tükrözte. Arra kívántam választ adni, hogy ezek a sajtóorgánusok mennyire torzították, tusolták el a valóságot és az igazságot a szentgotthárdi fegyverbotrányval kapcsolatban. Továbbá azt is vizsgáltam, hogy mennyire foglalkoztatta a külföldi lapokat a Magyarországon történt affér.

Wrábel Angéla Fatima (II. Történelem MA): Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc emléke az amerikai magyarok körében és az 50. évforduló Magyarországon

Témavezető: Dr. Barta Róbert

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc emlékezete fontos kutatási téma, főleg a rendszerváltás óta. Az amerikai magyarok körében meglévő '56 tudatról adok képet előadásomban. A Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége szerepének, jelentőségének taglalása után a forradalom 50. évfordulójának magyar vonatkozásaival is foglalkozom.

Gál Máté (II. Történelem MA): Egyház, egyházpolitika, társadalom és egyház a hatvanas évek Magyarországon

Témavezető: Dr. Püski Levente

Egyház, egyházpolitika, társadalom és egyház a hatvanas évek Magyarországon. Szervesen kapcsolódik a téma a fő kutatási területemhez Brezanóczy Pál érsek tevékenységének elemzéséhez. Elkerülhetetlen ugyanis bemutatni a korszak egyházpolitikáját és a társadalom és egyház, illetve a Vatikán és a Magyar Népköztársaság viszonyát a nagyobb téma tisztánlátásához. A kutatásaim során felhasználtam levéltári anyagokat illetve igen sok szakirodalmat. Alapvetően több szegmensből tevődik majd össze a munkám, így a konkrét egyházpolitika intézkedéseinek és főbb intézményeinek bemutatása, a Vatikán és hazánk viszonyának rövid áttekintése, illetve a társadalom és az egyház kapcsolatának feltérképezése.

9:00 Nevelés- és Társadalomtudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Chrappán Magdolna

Molnár Fruzsina Eszter (III. Pedagógia BA): Tanulási zavarokkal küzdő hallgatók a felsőoktatásban

Témavezető: Dr. Pető Ildikó

Dolgozatomban olyan tanulási zavarokkal küzdő személyek életútját vizsgáltam, akik jelenleg valamely felsőoktatási intézmény hallgatói. Vizsgálatom során felmértem, hogy a diszlexiás, diszgrafiás hallgatók milyen nehézségekbe ütköztek, ütköznek tanulmányaik során és ezen problémák megoldásához milyen eszközöket, stratégiákat alkalmaznak, illetve szükségük van-e segítségre. A vizsgálat során kitértem arra is, hogy a felsőoktatásban dolgozó oktatók milyen ismeretekkel rendelkeznek a tanulási zavarokról és a tanulási zavarokkal küzdő hallgatók problémáiról.

Sebestyén Krisztina (II. Német–Pedagógia MA): Idegennyelv-tanulási szokások és stratégiák vizsgálata bal- és jobb kezes hallgatók körében

Témavezető: Dr. Pető Ildikó

Korunkban elengedhetetlen a használható nyelvtudás, és minél több idegen nyelvet ismer az ember, annál több lehetőség nyílik meg előtte. Ezért is tartottam fontosnak megvizsgálni, hogy az egyetemisták és főiskolások milyen módszerekkel, stratégiákkal sajátítanak el (sikeresen) egy-egy nyelvet, illetve azt, hogy a kiválasztott módszerekben utal-e valami az illető bal-/jobbkezesére. Kérdéseimre egy kérdőíves vizsgálattal próbáltam választ kapni, s amelyek eredményeiből, tapasztalataiból, válogat az előadás.

Farkas Flóra Mónika (I. Andragógia MA): Szlovéniai felnőttképzése

Témavezető: Dr. Juhász Erika

A hazai szakirodalom egyik fehér foltja a szlovén felnőttoktatás, hiszen meglehetősen kevés tanulmány foglalkozik a témával, a kutatás célja ennek a hiánypótlása. Az előadás a kutatás első stádiumának eredményeit dolgozza fel, mely első sorban a fellelhető szakirodalmakra támaszkodik. Az eddig elkészült szakirodalmi feltárás fontos alapja annak, hogy a kutatás tovább folytatódjon más módszerekkel.

Bari Dóra (I. Szociálpolitika MA): Alacsony iskolai végzettségűek az Észak-alföldi régióban. Nemek közti különbségek (a foglalkoztatás, a vándorlás és az időfelhasználás tükrében) Témavezető: Dr. Krémer Balázs

Kutatásomban az Észak-alföldi régión belül az alacsony iskolai végzettségűeket vizsgáltam, nemek szerinti különbségekre helyezve a hangsúlyt, melyhez az INNOTÁRS pályázat keretein belül a "Munkavállalási és munkakeresési hajlandóság az alacsony foglalkoztatási szegmensekben" című szociológiai kutatás adatbázisát használtam fel, melyen másodelemzést végeztem. Kutatásom három dimenzióra épül: a gazdasági aktivitás kérdéskörére, a vándorlásra és az időfelhasználásra egy átlagos munkanapon belül. A három dimenzió által kijelölt témákat azért tartom fontosnak, mert a munkaerő-piaci helyzet tekintetében szorosan összefüggenek egymással. Kutatásom magyarázó jellegű. Minden dimenzióban ugyanazon, általam kijelölt magyarázó változók segítségével próbálok ok-okozati összefüggéseket feltárni. Ezek a magyarázó változók a gazdasági aktivitáshoz, demográfia jellemzőkhöz és lakhelyhez kapcsolódnak. Minden dimenzióban részletesen kitérek arra, hogy milyen

eltérések vannak nők és férfiak között. Mindhárom kutatási dimenzióm vizsgálatakor azt az eredményt kaptam, hogy az általam létrehozott magyarázó változók alapján lényeges különbségek vannak a csoporton belül. Az alanyok neme, lakóhelyének lélekszáma és típusa, a megye, amelyben él, gazdasági aktivitása jelentős eltérések magyarázatául szolgál. Az előadásom során e kutatásom szeretném bemutatni.

Malinkó Eszter (II. Pszichológia MA): A vezetővel és a munkahellyel való elégedettség mérése

Témavezető: Bernáth Ágnes

Mivel a munkapszichológia két lényeges területe a megfelelő ember kiválasztása, illetve a dolgozói elégedettség növelése, kutatásomban igyekeztem ötvözni ezt a két témát. Egy hazai nagyvállalat 10 vezetőjével, és a vezetők 136 beosztottjával folytatott vizsgálatom célja, hogy feltárjam, milyen új, eddig kevésbé vagy egyáltalán nem kutatott pszichológiai területek és kapcsolatok játszanak szerepet a munkahellyel és vezetővel való elégedettség növelésében - legyen szó akár a vezető, akár a beosztott jellemzőinek hatásáról.

Kiss Virág Ágnes (II. Neveléstudomány MA): Az önkéntes társas szerepvállalás hallgatók körében

Témavezető: Dr. Pusztai Gabriella

Egyre több lehetőség áll a hallgatók rendelkezésére, hogy szakmai, tanulmányi és szociális szinten kielégítsék igényeiket, és kiteljesedjenek. A sok lehetőség és a folyamatosan változó környezet okozhat olyan nehézségeket, melyeket egyedül nem mindig tudnak megoldani. Az Erasmus ösztöndíj program nemrégiben ünnepelte 25. születésnapját, és egyre kiterjedtebb tevékenységrendszerrel tart fenn. A program egyik szerves része a „hallgatók a hallgatókért” elvre épülő Erasmus Student Network és annak Buddy programja, melynek tagjai önkéntes diákok, akik nemzetközi szinten összekapcsolódva próbálnak segíteni hallgatótársaiknak a kiutazásban, illetve az idegen országban tartózkodók számára a beilleszkedésben. A Debreceni Egyetemen nemrégiben kapcsolódott össze a nemzetközi Erasmus szervezet és a külföldieket segítő diákok köre. A szervezet tagjait 2012 elején önkéntes attitűdjeik, jelentkezési szándékaik és más tényezők tükrében vizsgáltuk. Kutatásunkból kiderült, hogy mi motiválja a jelentkezésüket, illetve hogy milyen jövőbeni terveik vannak hasonló munkák terén, és még sok olyan tényező, mely a későbbi szervezetekbe való jelentkezések meghirdetésénél segítheti a hallgatók toborzását.

9:30 Földrajztudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Radics Zsolt

Dzsubák László (III. Földrajz BSc): Nyíregyháza beépítettségének változása térképi elemek segítségével a XIX. század közepétől napjainkig

Témavezető: Dr. Tóth Csaba Albert

Napjainkban a távérzékelés az embert körülvevő világ megismerésének elengedhetetlen részét képezi. Amíg ez a "korszakalkotó" változás nem következett be, a térképek szolgáltatták a tájékozódáshoz és a Föld megismeréséhez szükséges ismeretek nagy részét. Kutatómunkám során 1858-ban és 1980-ban készített térképek, illetve egy mai légifelvétel segítségével szeretném bemutatni Nyíregyháza és szűk környezetének beépítettségi és felszínborítottsági változásait, az elmúlt másfél évszázadig visszamenőleg.

Buzsik Ildikó (IV. Földrajz BSc): Az illegális migráció jelensége Magyarországon

Témavezető: Dr. Pénzes János

Munkámban a migrációnak egy speciális szegmensét, az illegálisan az országba érkező bevándorlókat kívánom jellemezni. Az elkövetkező években Magyarország számára az illegális migráció visszaszorítása jelenti az egyik legnagyobb kihívást. Az Európai Unióba való csatlakozásunk óta a magyar államhatár funkciója mind jobban felértékelődött, mivel mi lettünk az EU egyik keleti kapuja. Fontosnak tartom, hogy mint földrajz szakos hallgató be tudjam mutatni az illegális migrációval kapcsolatos tényeket, és azokhoz kapcsolódó társadalmi és gazdasági folyamatokat, területi összefüggéseket.

Czomba Renáta (IV. Földrajz Bsc): A romák integrációjának vizsgálata

Témavezető: Dr. Teperics Károly

A kutatásom során a romák iskolázottságát vizsgálom az általános iskola felső osztályaiban, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Úgy gondolom, elég fontos és újszerű téma, mert a mai – Magyarországon lezajló – társadalmi-gazdasági szerkezetváltás egyik legnagyobb vesztese a roma népesség, valamint az ő problematikájuk ma már nemzeti probléma is. Ebből pedig kitörési pontot csak a képzettségi szint javulása jelenthet. A szegénység és az iskolázatlanság összefüggésben van egymással: aki iskolázatlan, az nagy valószínűséggel nem tud kitörni a szegénységből, és fordítva, aki szegénységben nőtt fel és szegénységben él, annak kicsi az esélye arra, hogy magasabb fokozatú iskolai végzettséget szerezzen. Terepi vizsgálódásom során képet kaptam a romák általános iskolai helyzetéről, szociális háttéréről, továbbá utána jártam annak, hogy milyen támogatásokat nyújt az oktatás terén az állam a roma és a hátrányos helyzetű diákoknak.

Bacsó Benjámín (I. Történelem-Földrajz MA): Vallásföldrajzi vizsgálódások az Európai Unióban

Témavezető neve: Dr. Radics Zsolt

Az Európai Unió, mint földrajzi vizsgálódások tárgya, nem új keletű. Azonban, feltűnően kevesen foglalkoztak még ennek a területnek a vallásföldrajzi vizsgálatával. Milyen képet mutat ma az Unió vallásföldrajza? Hogyan befolyásolták a bővítések a vallási összetételt? A vallásföldrajz oldaláról igyekszem napjaink problémáit megközelíteni, illetve a fenti kérdésekre válaszolni.

Bertalan László (II. Geográfus MSc): Tájmétriei alapú változásvizsgálat a Felső-Hegyközben

Témavezető: Dr. Szabó Szilárd

A vizsgált mintaterület a Központi-Zemplén és a Hegyközi-dombság területén lett kijelölve, nagysága 243 négyzetkilométer. A vizsgálat alapját 1952, 1971 és 1988-ban készült archív légifotók, illetve 2005-ös ortofotók képezték. A légifotók magassági torzítását ortorektifikációval korrigáltam ERDAS Imagine 8.5 szoftverben digitális domborzatmodell és 1:10.000 méretarányú topográfiai térképek alapján, ezután vektoros felszínborítási rétegeket digitalizáltam ArcGIS 9 szoftverben, illetve annak vLate 1.1 beépülő moduljával számos tájmétriei mutatót számítottam, az eredményeket pedig Microsoft Excel és SPSS15 szoftverek segítségével dolgoztam fel. A vizsgálat során a területen végbement területhasználati és tájszerkezeti változásokra voltam kíváncsi.

Incze József (II. Geográfus MSc): A szőlőterületek változásai és jelentőségük a táj antropogén felszínfejlődésében a tokaji Nagyhegyen

Témavezető: Dr. Novák Tibor József

Dolgozatomban bemutattam 1784-2010 közötti időszakra vonatkoztatva a tokaji Nagyhegyen a szőlőterületek elhelyezkedésében végbement változásokat, ezek között szőlőterületek megoszlásának változásait lejtőkitettség, lejtőkategória és tengerszint feletti magasság szerint. A szőlőterületek térbeli változásai mellett a dolgozatban képet adtam a történelmi távlatban tekintve is hosszú ideje tartó emberi hatás geomorfológiai következményeiről. Megvizsgáltam a gyorsított erózió hatását, a löszmélyutak és eróziós vízmosások szerepét, valamint a kő és löszteraszok jelentőségét. Mindezek tükrében a szőlőterületekhez kapcsolódó antropogén hatások felszínformáló szerepének számszerűsítésére tettem kísérletet a Nagyhegyen.

Szabó Endre (II. Geográfus MSc): Vízirajzi adatok változásának vizsgálata térinformatikai módszerekkel egy nagykunsági mintaterületen

Témavezető: Dr. Négyesi Gábor

Kutatásom célja az volt, hogy térinformatikai módszerekkel vizsgáljam egy nagykunsági mintaterület vízirajzi adatainak változását. Ennek keretében hidrometeorológiai és talajvíz idősorok alapján, Arc View 3.2, ArcGis 9.0, valamint Surfer programok felhasználásával tematikus térképeket készítettem. A területről készített 3D magasságmodell és a XIX. századbeli térképek alapján körülhatárolt vízzel borított területek összevetésével meghatároztam a belvízzel veszélyeztetett területeket.

A Konferencia megrendezését

a *Nemzeti Tehetség Program* NTP-SZKOLL-11

és a

a *TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0024* számú projekt támogatta.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósult meg.

SZÉCHENYI TERV

Köszönjük a *Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága*
támogatását.

Debreceni Egyetem TEK Hatvani István Szakkollégiuma

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.; 4010 Debrecen Pf. 67.

<http://hatvani.unideb.hu>

hatvani@unideb.hu